

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 17

Gorica - 26. aprila 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

VLADA DELAVCEV IN DIKTATURA PROLETARIATA

Prvi maj bo zopet združil delovne ljudi ob njihovem prazniku. Na praznovanje tega dne se pa različni različno pripravljajo. Vsi verni delovni ljudje imajo sedaj na prvi maj svoj veliki praznik, ki ni samo praznik dela, temveč tudi molitve. Sv. Jožef Delavec, ki je čobil svoj spominski dan na prvi maj, kliče vsem vernim, da moramo delo posvečevati tudi z molitvijo in si v življenju prizadevati, da združimo skrb za zemsko življenje in zemski blagor s skrbjo za posmrtno življenje in nadzemski blagor. Iskati soglasja med temi dobrinami, v to je poklican krščanski delavec. Pri tem se krščanski delavec nezdružljivo loči od svojega marksističnega tovarisa. Ta že vnaprej izključuje vsako vero v nadzemsko in posmrtno življenje in vsako vero v nadčutne in nadnaravne vrednote. Ker pa so se začetniki marksizma zavedali, da svojih ciljev ne bodo mogli doseči s prostovoljnimi pristankom vseh ljudi, so si izmislili teorijo o diktaturi proletariata. Ta si mora namreč z revolucijo priboriti oblast ter jo nato izvrševati z najstrožjo diktaturo, tako da nikdar in nikoli ne bo mogel kdo drug premeniti novega družabnega reda. Dobro so vedeli začetniki marksizma, da na demokratičen način ne bodo prišli na oblast, in še manj, da se bodo na demokratičen način obdržali na oblasti. Zato pa so si zamislili državo, kjer je vsa oblast osredotočena na videz v rokah delovnega ljudstva, v resnici pa v rokah partije in v njej v rokah največkrat ene osebe, ki izvaja najhujšo diktaturo nad vsemi državljani.

Največji pesimisti v preteklosti si niso mogli predstavljati, kako strašno zlo se bo rodilo iz ideje o diktaturi proletariata. Delavci sami pa nikakor ne morejo verjeti, da je vse res, kar se zadnje čase piše in govori: ne morejo verjeti, ker so v srcu preveč pošteni in preveč željni pravice. Toda vsak dvom je za pametnega človeka izključen: v državi, ki velja delu svetovnega delavstva za vzor delavske države, so vpeljali tako diktaturo, da je tam skoro trideset let dejansko vladal en sam mož, ki je zakrivil smrt tisoletih nedolžnih ljudi in tudi svojih najboljših prijateljev in za komunistično idejo najbolj zaslužnih mož, da kaj podobnega ne pomeni zgodovina. Pa ne samo v sovjetski Rusiji, to zlo se je razpaslo po vseh ostalih državah s komunističnim režimom. Pravijo, da bodo sedaj tako stanje odpravili. Kako in kdo? Mar tisti, ki so do večer bili najpokornejši slugi in sokrivi rajnega diktatorja? To je nesmisel. Zato ves zapadni svet soglašuje, da se v demokracijah za železno zaveso ni ničesar bistveno spremenilo, ker se spremeniti ne more. Diktatura namreč ostane diktatura in bo zato nujno zatirala vse, ki pod njo živijo, v neprestanem strahu, da ji kdo spodmakne stolček. Priča 40-letna izkušnja v sovjetski Rusiji in desetletna v ostalih ljudskih demokracijah, da je tudi diktatura proletariata, kakor vse ostale diktature do sedaj, le vlada enega ali le majhne peščice na škodo vseh ostalih, zlasti še na škodo delavcev samih, ki so ji kot najsižibkejši ston izročeni na milost in nemilost. Diktatura ne trpi nobene svobode poleg sebe; zato je vse svobode odpravila: politično, sindikalno, umetniško, znanstveno in celo versko svobodo, vse je slo po vodi. Ostala sta le delavec robot in kmet tlačan, ki jima v imenu diktature proletariata ukazuje OZNA, UDBA, NKVD, GPU itd. itd. Ubogi delavec in ubogi kmet, namesta, da bi vladala, morata suženjsko ubogati kot še nikoli. Zato je jasno, da diktatura proletariata ni prava vlada, tudi za delavca ne. Kje je torej?

Zapadni delavec je ubral drugačno pot: ne po poti diktature, temveč po poti VLADE DELAVCEV IN KMETOV hoče priti do boljšega življenja. Ker je katerekoli diktatura v bistvu protiljudski režim, zapadni delavec išče izboljšanja svojemu položaju v demokratični ureditvi svoje

države, ki sloni na svobodno izbrani vladi in na svobodno izvoljenem parlamentu. Ta dva naj s primernimi zakoni poskrbita, da se uresničuje zahteve socialne pravičnosti: ne v krvi in v solzah, ne z ječami in vislicami, temveč z lojalno borbo v sindikatih in v političnih strankah išče zapadni delavec uveljavljanja svojih pravic. Po tej poti hodijo delavci v ZDA, v Angliji, Belgiji, Franciji, Zapadni Nemčiji. Kdo more reči, da so delavci v teh državah nazadnjaški in reakcionarni? In

Slovenci, volite „Slovensko listo“!

PO ŠTEVILU GLASOV, ODDANIH ZA »SLOVENSKO LISTO«, BO SVET SODIL, KOLIKO JE V TRSTU SLOVENCEV, NI NOBENE DRUGE ČISTO SLOVENSKE LISTE. ZATO ZAVEDNI SLOVENC NE BODO VOLILI ZA SRP IN KLADIVO NA VIDALJEVI IN NE NA PETRONIJEVI LISTI. TUDI NE BODO VOLILI ZA INDIPENDENTISTE, KER TO NI SLOVENSKA LISTA. VSI PRAVI SLOVENC SE MORAJE ZDRUZITI NA »SLOVENSKE LISTI«!

Smeri ameriške politike

Eisenhower in Stevenson o svetovnih vprašanjih

Ameriški predsednik Eisenhower je med govorom, ki ga je imel v Washingtonu, rekel, da končno zdaj vendarle prosteje dihamo po treh letih strahu pred svetovnim spopadom. Ni izključeno — je pristavil, — da bo iz nesrečnega desetletja vzklija za človeštvo nova plodna in miroljubna doba. Združene države in njihove zaveznice pa bodo morale ohraniti nespremenjeno čuječnost. Samo bodočnost bo pokazala, ali je komunistom zares do pravičnega in trdnega miru.

Združene države — je nadaljeval predsednik — se bodo še nadalje trudile za poravnavo vseh sporov s Sovjetsko zvezo. Pripravljene so raziskati vsako možnost za pravično rešitev sedanjih vprašanj ter bodo vztrajale pri iskanju mirnih sred-

DVA OBISKA

V tem tednu sta bila na programu dva važna politična obiska: v Angliji sta se mudila Bulganin in Hruščev, v Franciji pa predsednik Gronchi.

Obisk dveh sovjetskih državnikov je sprva potekal mirno in je bilo upati, da bo rodil kaj uspehov. Toda sovražno razpoloženje, ki je že od prvega začetka vladalo v delu angleške javnosti in še bolj med številnimi begunci iz železne zavesne na Angleškem, je menda zajelo tudi odgovorne politike. To se je pokazalo posebno v ponedeljek zvečer pri večerji, ki so jo laburisti pripravili sovjetskemu zastopstvu. Gaitskel, vodja laburistov, je predložil Hruščevu, naj bi izpustili iz zaporov kakih 200 socialdemokratskih voditeljev, ki že dolgo medlijo v komunističnih ječah. Pravijo, da je bil Hruščev vsled tega zelo užaljen. Angležem je tudi prikrito zagrozil z vodikovo bombo. Vsekakor to ne obeta prav dobrih uspehov od sovjetskega obiska v Veliki Britaniji.

Bolje se zdi, bo uspel Gronchijev obisk v Franciji, kipa ima zopet nove in hujše težave v Alžiru, kjer so se nacionalistični boji še bolj poostriili.

vendar so od leta 1917, ko je bila velika ruska revolucija, za svoje pravice in za svoje blagostanje dosegli veliko več kakor njih tovariši v Sovjetski zvezi in v ostalih ljudskih demokracijah. Zato bi morali biti ti tudi našim delavcem v zgled, kako se je boriti za svoje pravice in za svoje blagostanje. Nikakor ne po poti revolucije v diktaturo, temveč po poti demokracije k vladi delovnih ljudi za obči blagor vseh.

Praznik dela, ki je od letos naprej tudi praznik sv. Jožefa Delavca, naj našim in vsem delavcem odpre oči, da spoznajo, da le tam pride delavčeva osebnost do veljave, kjer vlada svoboda in kjer delavec po resničnih demokratičnih načelih prosto izraža svoje mišljenje in si prosto gradi na pošten način svojo srečo.

Stalin - vohun

Bivši sovjetski general in visoki funkcionar sovjetske tajne policije, Aleksander Orlov, je razkril razne stvari iz Stalinovega življenja. Orlov, ki živi zdaj kot begunec v Združenih državah, je povedal, da je bil Stalin vohun carske politične policije, kateri je pred revolucijo dajal podatke o boljševikih. To dejstvo so odkrili v starih carskih arhivih. Za Stalinovo preteklost naj bi bili izvedeli maršal Tuhačevski in razni drugi visoki častniki, ki so zaradi tega hoteli Stalina odstraniti. Pokojni diktator pa je zaroto odkril ter sklenil izbežiti se vseh, ki so vedeli za omenjeno tajnost.

Orlov sodi, da vedo za Stalinovo vohunsko delovanje tudi Hruščev in njegovi tovariši. Zaradi tega naj bi bili začeli protistalinistično gonjo, da pripravijo javnost na razkrinkanje Stalinove preteklosti.

Še pred nedavnim je bil Stalin v očeh vseh komunistov polbog, zdaj pa je zločinec, ubijalec, vohun itd.

Adenauer proti materializmu

Voditelj nemških krščanskih demokratov, kancler Adenauer, je izjavil, da je obsodba Stalina le propagandni manevar novih sovjetskih prvakov. Do zmanjšanja napetosti med Vzhodom in Zahodom bo po njegovem mnenju prišlo le, če bo Sovjetska zveza vrnila svobodo zasužnjenim državam.

»Štiri velesile — je rekel kancler — imajo dolžnost ponovno združiti Nemčijo in nihče jih ne more te dolžnosti oprostiti.«

Adenauer sodi, da se je svetovni položaj po lanskem sestanku štirih velikih v Ženevi znatno poslabšal. »Krščanske demokratske stranke — je zaključil izkušeni državnik — bodo morale tudi po morebitni dosegli mednarodne sprave nadaljevati borbo proti materializmu. To je celo ena njihovih glavnih nalog.«

Nemška kršč.-demokratska stranka bo imela 27. aprila svoj letni občni zbor v Stuttgartu. Udeležil se ga bo tudi kancler Adenauer.

Bližnji Vzhod

Načelnik izraelske vlade Ben Gurion je zaprosil zahodne države za novo orožje. Samo če bo Izrael dobro oborožen, se Egipt po njegovem ne bo upal sprožiti vojno.

Ben Gurion je pozval izraelski narod, naj se ne pusti uspravati od sedanjega zmanjšanja napetosti vzdolž egiptovske meje.

»Nobenega znaka ni — je rekel — iz katerega bi lahko sklepali, da se Egipt namerava držati obveznosti, ki jih je sprejel s sprazumom o premirju.« Tudi poslanstvo glavnega tajnika Združenih narodov ni po njegovem odstranilo nevarnosti, da bi Arabci ne začeli z vojno proti Izraelu.

Srbski četnik obsojen

Sodišče v Beogradu je obsodilo na 14 let zapore inženirja Velickoviča, ki je med vojno sodeloval z generalom Mihajlovičem. Sodna razprava je trajala pet dni. Z njim vred je sodišče obsodilo še šest drugih obtožencev, med njimi nekoga bivšega uradnika ameriškega veleposlaništva v Beogradu.

Velickoviča so obtožili, da je bil član glavnega odbora Mihajlovičevega gibanja. Deset let se je skrival v stanovanju svoje sestre v Vrnjački Banji. Lani v avgustu je skušal zbežati preko Jadranskega morja v Italijo, a so ga na morju zajeli.

Tudi v Novem mestu se vrši slični proces. Tam sodijo dva bivša domobranca, Antona Perka in Franca Guština.

Genimo naš rod!

V prejšnjem članku »Molimo za naš rod« smo pojasnili dolžnost ljubezni do naroda, ter da to ljubezen dejansko pokažemo, če za narod molimo.

Svoj narod moramo tudi prav ceniti, zato preučimo naš položaj, čuvajmo naše imetje (duhovno, kulturno, gnetno), skrbimo za naše skupne potrebe, spoznavajmo našo zgodovino, našo zemljepisno in kulturno plat ter ljubimo na poseben način naš jezik in našo pesem!

Sam Bog nam je dal (čeprav posredno) jezik, pesem in rod. On nas je ustvaril kot Slovence, zaradi tega je naša sveta dolžnost, da Slovenci tudi brezpogojno ostanemo. Slavimo Boga kot Slovenci, ker sicer ne bo z nami zadovoljen!!! Bodimo ponosni na naš rod in njegovo kulturno stopnjo! Naša gorvica, če le pravilno govorimo, je ena najlepših (za nas gotovo prva!) na svetu, naša pesem pa menda sploh nima para, tako nabožna kot narodna.

Ljubimo torej na dolžen način naš dragi jezik in našo prelepo pesem!

Naša splošna ljudska izobrazba je visoko stoječa. Nepismenih pri nas kratkoma ni. Povprečna raven je v tem oziru zadovoljiva in višja brčkone od vseh drugih nam bližnjih.

Tudi lepe lastnosti imamo Slovenci. Tako smo n. pr. delavni, gostoljubni (gostoljubnost je znana slovanska lastnost že iz davnih časov naših prednikov), smo pošteni, odkriti in nepokvarjeni. Hlimbe ne poznamo. Ni naša nar. dediščina. Nasprotno, odlikuje nas neka preprosta in naravna poštenost. Nadalje, znamo biti pridni, prijazni, neizumetničeni; tudi ponižni (večših morda v javnih zadevah kar preveč pred raznimi oblastneži, kar velja za naše čase). Pokazali smo nadpovprečno potrpežljivost takrat, ko smo bili politično in narodnostno prizadeti, zapostavljeni; premalo zahtevni in nedolžna žrtev raznih vnebovpijočih krivic. Posebna slovanska (in slovanska) odlika je plemenita nesebičnost in altruizem (= naravna širokogrudnost ali prirojena dobrohotnost). To je lastnost, ki je skozi vso zgodovino odlikovala našo splošno vse Slovane. Proti dejstvu je vsako nasprotno dokazovanje ničevno in neveljavno.

Še nikoli v vsej zgodovini našega bivanja si nismo lastili tujih krajev ne zemlja itd. Prenašali smo neštete krivice.

Končno, in tega nikdar ne smemo pozabiti, imeli smo globoko verne in priznane poštena prednike! Danes pa smo menda kar vsi podlegli nekemu življenjskemu (če ne naravnost idejnemu in praktičnemu brezbožstvu) materializmu. To je, cenimo bolj tostransko življenje kot pa onostransko, bolj zemeljski kruh in plehke zabave kot pa sv. obhajilo in molitev. Bodimo še danes trdni v veri in morali! Pokažimo, da smo zares dosledni katoliki! Vzgajajmo v tem smislu našo mladino, ki pomeni narodno bodočnost!

M. Š.

Povišanje železniških tarif

Centralna komisija za cene je pred dnevi odobrila načrt za reorganizacijo železniških tarif. Ta načrt predvideva uvedbo na železnicah samo 1. in 2. razreda z ukinitvijo tretjega. Pri tem so preuredili železniške tarife takole: za razdaljo od 1 do 700 km v prvem razredu 11,40 L, v drugem razredu 6,36 L, za razdaljo od 701 do 1000 km v prvem razredu 7,60 L, v drugem razredu 4,24 L in za razdaljo več kot 1000 km v prvem razredu 1,94 L in v drugem razredu 1,08 L za km poti.

Nova tarifa predvideva pet vrst različnih popustov od 20% do 50% na celotno vozino. Ukinjena je posebna znižana tarifa za državne funkcionarje, za vojake, invalide in novinarje.

Dekret bo stopil v veljavo po odobritvi medministrske komisije skupno z novim voznim redom dne 3. junija.

V kratkem bodo proučili tudi načrt o povečanju tarif za prevoz tovorov, ki naj bi stopil v veljavo že 1. julija.

NAŠ TEDEN V CERKVI

29. 4. nedelja, 4. pov.: sv. Peter Ver., m.
30. 4. ponedeljek: sv. Katarina Sienska, d.
1. 5. torek: sv. Jožef Delavec
2. 5. sreda: sv. Atanazij, c. uč.
3. 5. četrtek: Najdenje sv. križa
4. 5. petek, prvi: sv. Monika, sp.: sv. Florijan, m.
5. 5. sobota, prva: sv. Pij, p., sv. Jernej, c. u.

SV. JOŽEF DELAVEC. V evangeliju beremo, da je bil sv. Jožef po poklicu tesar, delavec. Ko je Jezus, ki so ga imenovali tudi tesarjevega sina, zrastle, mu je pomagal v delavnici.

Praznik sv. Jožefa Delavca hoče poudariti dvoje: a) delu čast, b) delo naj služi k zveličanju.

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Odhajam k njemu, ki me je poslal, in nihče izmed vas me ne vpraša: 'Kam greš?' Ampak, ker sem vam to povedal, je žalost napolnila vaše srce. Ali resnico vam govorim: za vas je dobro, da grem. Zakaj, če ne odidem, Tolažnik ne bo prišel k vam; če pa odidem, vam ga bom poslal. In ko pride on, bo prepričan svet o grehu in o pravičnosti in o sodbi; o grehu, ker vame ne verujejo; o pravičnosti, ker grem k Očetu in me ne boste več videli; o sodbi pa, ker je vladar tega sveta že sojen. Še mnogo vam imam govoriti, a zdaj bi se ne mogli nositi. Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo učil popolne resnice; ne bo namreč govoril sam od sebe, temveč kar bo slišal, bo govoril, in prihodnje reči vam bo oznanjal. Vse, kar ima Oče, je moje; zato sem rekel, da bo iz mojega jemal in vam oznanjal.«

Sveti Duh je (hkrati z Očetom in Sinom) najodličnejši gost in nevidni vodnik naše duše. Imamo ga pri sebi od prazničnega dneva sv. krsta vse dokler ga z grehom ne prežene. Ko se spovemo, se zopet vrne. Ni sicer pri vseh na enak način, ampak na različni, namreč po obsegu delovanja. Sv. Duh je 3. božja oseba in torej neskončna in povsod pričujoča.

Je kot nekak Jezusov namestnik v sedanosti. Ko se je g. Jezus poslovil od tega sveta, je obljubil, da bo poslal Sv. Duha Tolažnika, ki bo dopolnil Zveličarjevo delo. To sicer ne pomeni, da g. Jezus sam ne bo več z nami, ampak da bo nekako prepustil dopolnilno (in posvečevalno) delo, potem ko je svoje v glavnem že opravil. Sv. Duhu. Imamo

Nekateri ročno delo prezirajo, menijo, da je le za nižje ljudstvo. Vera pa že od početka daje delu čast. Že v raju je Bog zaukazal delo: »Kdor ne dela, naj tudi ne je.«

Dandanes pa nekateri smatrajo ročno delo le za edini vir dohodkov. Toda tudi delo stroja in živine prinaša dobiček. Delo, trud in težave, naj bodo in morajo biti posvečene z dobrim namenom — Bogu v čast. Če tako delamo, imamo korist na dve strani: služimo si vsakdanji kruh; posvečujemo sebe ter si služimo nebesa. »Moli in dela.«

Tale praznik je v veliko spodbudo tebi, preprosti delavec: če prav vršiš svoje delo — moreš postati svetnik. Vzor ti je sveti Jožef-delavec.

torej novega Učitelja, Vodnika in Posvečevalca: Duha mnogoterih darov, ki pa ni viden, kakor je bil Jezus, ker se ni uveločil.

Kje deluje Sveti Duh? — Sv. Duh deluje predvsem v Cerkvi in v krščanskih dušah.

Kaj je duša? — Lepa, velika, nikdar dosti cenjena stvar — duša! Zaradi duše smo naravno podobni Bogu, ki nima telesa. Duša je kakor živ in nesmrten pečat večno živega Boga. Je prvi, glavni in odličnejši del naše čl. narave. V svojem bistvu je ustvarjeno, od Boga neposredno vdihnjeno, nevidno, a v telesu biva joče počelo življenja in delovanja. Brez duše telo umre. Takrat, ko se duša po božji volji loči od telesa, nastopi smrt. Duša je torej duhovno počelo ali od Boga neposredno ustvarjeni duhovni vir naravnega čl. življenja. A nele življenja, marveč tudi delovanja. To, kar daje očem moč, da vidijo, je duša; in ušesom, da slišijo; ustom, da govorijo; čutilom, da čutijo; rokam, da delajo; nogam, da hodijo; telesu, da se giblje; možganom, da mislijo; srcu, da ljubi. Vse to je delo duše.

Duša, ki je kot notranji nosilec in ohranjevalna moč življenja v cellem telesu, deluje po svojih vsebovanih močeh: razum, volja, spomin; njen organ je nekako celo telo, predvsem pa glava (možgani).

Duša, ki je duhovna in ustvarjena za večnost (odtod in zlasti iz njene visoke stopnje nadstojčnosti nad telesom njena velika vrednost), postane pri sv. krstu neke vrste živ tabernakelj Boga in predvsem Svetega Duha, torej živo svetišče božjih oseb in zakladnica njihovih čudovitih darov. Sv. Duh prinaša naši duši velike, neprecenljive darove, same lepe in dobre reči, predvsem sv. milosti, katerih je po številu cela vrsta v vsakem življenju. — Dobri Sveti Duh, vodi nas in posveti nas!

Iz življenja Cerkve

PRAZNIK SV. JOŽEFA OBRTNIKA

Katoliška Cerkve bo letos prvega maja prvič praznovala svetega Jožefa kot zaščitnika obrtnikov. Kongregacija za obrede je že dala v tisk besedilo nove maše. Kongregacija je določila, naj tisti duhovniki, ki bi ne dobili tega besedila pravočasno v roke, berejo za letos mašo, ki je določena za praznik sv. Jožefa.

PRVA ROMANJA V LURD

Prve skupine romarjev v tem letu so dospele v Lurd. Za april je bilo napovedanih 12 skupin in sicer iz Francije, Nemčije in Švice. V maju bodo prišli romarji iz Belgije in drugih severnih držav.

VLADA PROSI ZA POMOČ JEZUITE

Vlada v Mehiki je prosila mehiške jezuite za sodelovanje v boju proti nepismenosti. S tem je priznala važno delo, ki ga jezuiti opravljajo med indijskim plemenom Tarahumara, med katerim delujejo že od leta 1607 dalje. Sedaj je v Mehiki 686 jezuitov.

VELIKI TEDEN V NEMCIJI

Poročila iz Nemčije pravijo, da se je obredov velikega tedna udeležilo veliko število vernikov. Udeležba je bila tudi v Vzhodni Nemčiji zelo ugodna, čeprav so oblasti storile vse, da bi udeležbo preprečile. Zopet nov dokaz, kako koristen je bil prenos obredov velikega tedna na večerne ure.

USPEH EGIPTOVSKIH KATOLICANOV

Zaradi ostrih protestov vseh krščanskih verskih skupnosti v Egiptu, je vlada sprejela zakon, ki podreja katolice tudi glede poroke pod državno oblast.

Spremembe določajo, da ne bo dopuščena razporeda katolicanom in vsem tistim, ki jim to prepoveduje njihova vera. Za zakonske procese bodo veljala določila vere, v kateri je bil zakon sklenjen. To velja tudi za primer, če je kdo izmed zakoncev kasneje izpremenil svojo vero.

ŠKOFJE V SEVERNI AFRIKI

Škofje v Severni Afriki so izdali goreč poziv svojim vernikom, naj molijo, da bi prišlo do pomirjenja v deželi. Alžir se po taplja v krvi in obupu, pravi poziv. »V imenu Boga, ki ljubi enako vse ljudi in hoče mir, rotimo vse vernike Cerkve, naj se spomnijo v svojih molitvah potreb in težav Afrike.«

ODLIKOVANI DUHOVNIK

Predsednik nemške zvezne republike je podelil visoko odlikovanje Janezu Germannu, župniku in dekanu v Simbachu v priznanje za njegovo pogumno delo. Leta 1945 se mu je posrečilo rešiti življenje več tisoč ujetnikov, ki so bili zaprti v zloglasnem taborišču Buchenwald.

OZDRAVLJENJA V LURDU

26 zdravnikov je izjavilo, da niso mogli najti nobenega naravnega pojasnila za ozdravljenje naslednjih oseb: gospe Cou-

VERNOST ŠPORTNIKOV

Kaj so ljudje opazili na zimski olimpiadi v Cortini d'Ampezzo?

OLIMPIJSKA PRISEGA

»Prisegamo, da hočemo pri olimpijskih igrah biti pošteni boreci ter se držati točno pravil igre, v viteškem duhu, v čast naših dežel in v slavo športale tako je v imenu vseh tekmovalcev prisegla italijanska tekmovalka Julijana Chenal Minuzzo. Po končanem igrah mirno lahko potrdimo, da so tekmovalci prisego vestno držali.

Zadostuje samo, da pogledamo bežno, kako so hokej-igranci iz vseh delov sveta napeli vse sile, da bi v tej napeti in nevarni igri svojemu moštvu osvojili zmago. Čeprav ni bila to krvava vojna, pa je bil vendar resen boj, tako na pr. predzadnje tekmovalje med Združenimi državami in Rusijo. Po trikrat 20 minutah so si Rusi zagotovili zmago. Kako nas je iznenadilo in prevzelo, ko sta se po končani igri obe moštvi rokovali z vso poštenostjo in vsestranskim spoštovanjem, posebno še, ker sta dva ruska igralca pred koncem igre zapustila igrišče, pa vendar čakala pred garderobo, da se poslovita. — Bili so si pač športni in ne politični nasprotniki! — Švedi so takoj priskočili in dvignili ranjenega nasprotnika. Kanadčani so pri vsej »divji« igri objemali italijan-ke nasprotnike.

To vsestransko lojalno priznanje športnih naporov pri olimpijskih igrah je pokazalo, kaj bi pravzaprav šport moral biti; namreč telesni in duhovni napredek in istočasno častna služba v človeški skupnosti. Ta vtis si je pridobil vsak gledalec v ledeni palači in na bob-dirkalšču, na skakalnici in tudi na dolgih tekmovalnih progah. Športniki so se medsebojno vedno opozarjali na nevarne točke. V športu so ljudje mnogo bolj vljudni kot v mednarodnem političnem tekmovalju.

MOZATO VERSKO ZADRŽANJE MNOGIH

Vsi smo obédovali vratarja ameriškega hokejskega moštva. Mnogi ga smatrajo za najboljšega vratarja na svetu — njegova vrata so bila zavarovana proti najhujšim napadom. Večini gledalcev se je zdelo skoraj neverjetno, ko so opazili, kako je pred vsako igro napravil podobno in brez vsakega ozira do drugih velik križ. Mnogi so v korenjaku domnevali kakega duhovnika. Njegovo ime Don Skola jih je v tej domnevi še bolj potrjevalo, posebno še, ko so med hokejskim moštvom zapazili zares pravega duhovnika v črni obleki in z belim koljarjem. Toda zmotili so se. Moštvo je res imelo svojega kaplana — asistenta — a vratar je bil samo odlični katolican. Prav to moštvo se je 3. februarja na prvi petek skupno udeležilo svete maše in svetega obhajila na čast Srcu Jezusovemu.

Ako je to moštvo zaradi svoje povezanosti vzbujalo tako presenečenje, ga niso druge skupine nič manj, ko so v svojih raznolikih uniformah pristopale k obhajilni mizi. Nekateri so bili že zgodaj v cerkvi in se z molitvenikom pripravljali; zopet nekateri zunanji bob-boreci so odločno zahtevali, naj bo v bližini proge nevarnega tekmovalja pripravljen za vsak slučaj duhovnik.

Lep zgled so dali pri obhajilni mizi dnevno tudi mnogi karabinerji in vojaki z ministrom Andreottijem in soprogo. Pozornost je vzbudila tudi italijanska zmagovalka z zlato kolajno Dalla Costa, ki je po tekmi prinesla pred Marijin oltar dragoceno svečo v zahvalo za pomoč in varstvo.

Tekmovalci so imeli točno odmerjen čas za treniranje, za počitek in drugo dnevno delo, a so kljub temu našli čas za obisk cerkve ali župnišča, kjer so iskali spovednika v angleškem, francoskem, španskem in nemškem jeziku. Hudo ponesrečil se ni

tault iz Poitouja, gđc. Prost iz Provence in gđc. Bigot iz Bretanje. Omenjene osebe so ozdravele pri romanju v Lurd. Zdravniki so spise izročili v proučitev pristojnim cerkvenim oblastem.

PAPEŽEV TEDEN

Španski narodni odbor je organiziral poseben papežev teden, ki se prične 6. maja z zbirko za novi španski seminar v Rimu. Ob zaključku tedna, 13. maja, bodo po vsej Španiji proslave na čast sedanjega papeža Pija XII.

MOLITVE V ARGENTINI

Po vseh argentinskih cerkvah molijo, da bi prenehala epidemija otroške paralize, ki je zajela deželo. Doslej je bilo uradno javljenih 1.356 primerov bolezni. Podatki se nanašajo samo na bolnike, ki so bili sprejeti v javne bolnice — v resnici je število obolelih mnogo višje.

nobeden. Le neki Španec je bil zelo vesel, ko se je v pozni noči lahko spovedal v materinem jeziku, ker se je moral podvreči nujni operaciji.

Razume se, da je cerkveno predstojništvo v Cortini v izdatni meri poskrbelo za verske potrebe tekmovalcev in številnih prijateljev športa. V župni cerkvi je bilo vsako nedeljo 13 sv. maš, 6 v Marijini cerkvi, 2 v Zuelu, 3 v Misurini. Spovedovali so v francoskem, laškem, španskem, portugalskem, nemškem, angleškem, češkem in slovenskem jeziku.

Tekmovalci so to priložnost dobro izrabili in so bili zelo hvaležni za to pozornost. Vse svete maše so bile dobro obiskane. Radi so sprejeli dobrodošlico, ki jo je izrekel tedanji dekan msgr. Forer — med tem časom že novoimenovani in posvečeni pomožni škof tridentske škofije za nemško prebivalstvo. Vsakemu tekmovalcu je daroval srebrno svetinjico. Tudi Rusi so jo radi sprejeli, saj so bili mnogi tekmovalci z vzhoda vse prej kot komunisti. Neki Rus je rekel vratarju hotela, kjer so stanovali, da bo ohranil Marijino svetinjico kot najvažnejši spomin na olimpiado v Cortini.

KONČNA SODBA

Ponosno versko vedenje mnogih tekmovalcev ter njihovo lojalno zadržanje do sotekmovalcev, to je splošni vtis, ki smo ga odnesli iz Cortine. Lahko rečemo, da bi šport ugodno vplival na povezavo in pobratenje človeštva, ako ga ne bi pretirano oboževali in s tem zastopavljali višjih vrednot. Nekaj tega mišljenja je prešlo tudi na občinstvo, ki je brez ozira na lastni narod navdušeno pozdravljalo zmagovalce.

Msgr. Forer-ju so poslali obiskovalci Cortine nešteto zahvalnih pism za njegovo pozornost, ki jo je posvetil v njihovem materinskem jeziku. Po dva dečka in dve deklici sta pri prihodu vsakega avtobusa opozarjala na čas službe božje — v različnih jezikih.

Tako vidimo, da so tudi med športniki ljudje, ki mislijo tudi na nadnaravne vrednote in stremijo za tem, kar je edino potrebno!

(Tako piše verski list briksenske škofije »Katholisches Sonntagsblatt«).

Poslušajte versko uro na radnu Trst A vsako nedeljo ob 11,30!

Slovenska lista — cilji in obveze

ZA NARODNO ENAKOPRAVNOST

Londonski sporazum, s katerim sta bila na novo urejena položaj in uprava Tržaškega ozemlja, je treba čimprej v celoti izvesti in ga tudi spoštovati;

Manjšinske pravice, ki so s posebnim statutom zagotovljene naši slovenski narodni skupnosti na Tržaškem, morajo biti dejansko priznane in uresničene;

Človečanske pravice in svoboščine, ki jih neodvisno od mednarodnih dogovorov priznava že sama ustava italijanske republike, morajo dobiti svojo polno veljavo zlasti na narodnostno mešanem Tržaškem ozemlju;

Slovenski jezik mora dobiti svoje priznanje v vseh uradnih in v vsem javnem, posebno pa še občinskem poslovanju; v vseh narodnostno mešanih krajih in mestnih delih morajo biti dvojezični napisi;

Slovenec mora biti zagotovljen sorazmerni delež pri javnih namestitvah in to v tolikšni meri in na takšen način, da se čimprej vzpostavi narodnostni sestavi prebivalstva odgovarjajoča udeležba Slovencev ne samo na najnižjih, temveč na vseh položajih javnih uradov in ustanov;

Slovenske šole morajo biti čimprej uzakonjene in izpopolnjene; slovenske učne moči naj dobe stalnost namestitve; dopolnjeno naj bo število slovenskih otroških vrteev;

Slovensko kulturno udejstvovanje naj uživa sorazmerno enako podporo kot italijansko;

Kulturni domovi, ki jih dobi slovenska narodna skupnost v Trstu kot delno povračilo povzročene škode po fašistih, naj bodo skupna last vseh tukajšnjih slovenskih političnih in kulturnih skupin in v nobenem primeru ne smejo dobiti strankarskega obeležja. Njihova uporaba mora biti, potrebam primerno, zagotovljena vsem; v večjih središčih okoliških občin, kjer ni prosvetnih domov, naj občine postavijo občinske kulturne domove, ki naj bodo, proti skromni odškodnini, prav tako na razpolago vsemu prebivalstvu in organizacijam.

V raznih svetih upravne in javno-gospodarskega in socialnega značaja (Trgovinska zbornica, Davčna komisija itd.) morajo biti sorazmerno zastopani tudi Slovenci;

Raznarodovalni dekreti in druga podobna zakonska določila, ki jih je izdala bivša fašistična oblast, morajo biti kot nasprotni določilom ustave italijanske republike in londonskemu sporazumu takoj razveljavljeni;

Za podpihovanje narodnostne mržnje morajo biti uveljavljeni predpisi, ki naj previdijo primerne kazni; v smislu teh predpisov naj bo kazniv tudi žalitev narodnega ponosa in simbolov manjšine; prav tako naj bo kazniv tudi vsak pritisk na ljudi, posebno pa na mladino k narodnemu odpadništvu;

Doseljvanje, katerega očitni namen je izprememba narodnostne sestave prebivalstva delov Tržaškega ozemlja in s katerim se zmanjšuje možnost zaposlitve domačinov, mora biti ustavljen;

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

ZA PREGANJANE KATOLICANE

Dne 8. tega meseca je bila v Madridu velika pobožnost s slovesno procesijo za preganjanje Cerkev onstran železne zavese. Zastopniki raznih preganjanih narodov so v procesiji nosili sliko M. B. iz najbolj slovite njihove božje poti. Tudi naši Slovenci so bili častno zastopani. Nosili so sliko brezjanske Marije Pomagaj, za katero je šla v procesiji vsa slovenska kolonija v Madridu. Ob sliki pa je eden izmed navzočih nosil napis »Eslovenias«, drugi pa slovensko narodno zastavo, kot so to naredili vsi zastopniki drugih preganjanih narodov. Velika udeležba je pokazala, da španski katolici čutijo s trpečimi, zlasti, ker so sami na svoji koži občutili grozote komunizma.

ŽALOSTNI SV. JURIJ V KOMNU

V Komnu na Krasu obhajajo sv. Jurija kot farnega patrona. Najbližja nedelja temu svetniku je vedno privabila v mogočno in lepo cerkev ne samo veliko ljudi od blizu in daleč, pač pa tudi veliko duhovnikov in vse sosesčine. In ljudstvo je merilo veličino praznika po številu duhovnikov z domačim g. dekanom na čelu.

Ze več ko 25 let je vodil ta lepi farni praznik g. Viktor Kos, ki je vedno delil s svojimi ljudmi vse veselje in vse žalosti. Saj je delil s svojim ljudstvom dobro in slabo in šel celo z njim v nemško internacijo, da jim je mogel biti v dušno in telesno pomoč. Ob povratku se je odločil, da se prej drugim pozidavi požgane hiše ter se sam zadovoljil s skromno hiško in še to je delil s kaplanom, tako da je pravzaprav razpolagal samo z eno sobico. Človek bi mislil, da bo tako zaslužnega in požrtvovalnega moža, ki je že pri šestdesetem letu, ljudska oblast spoštovala. Kaj še! Ljudje so prinesli vest, da je ta dobri človek v pobožni duhovnik že od tega torka v solkanskih zapirah, kjer bo ostal 15 dni, ker se je »pregrešilo« s tem, da je izvajal versko propagando, ko je med sv. misijonom vabil ljudi v cerkev in priredil procesijo na pokopališče ter ob blagoslovljanju hiš prekrizal otroka nekega partijca, ki ga je zaradi tega ovadil.

To so sprekržila v tisti državi, kjer se preglašča verska svoboda!

G. dekanu Kosu, ki preživlja letošnji god farnega patrona sv. Jurija v ječi, želimo, da bi po zgledu nebeskega zaščitnika sv. Jurija s svojim trpljenjem premagal peklenškega zmaja, ki danes divja med našim ljudstvom!

Razlaščenje zemljišč mora biti omejeno na zares nujne primere in se ne sme zlorabljati za razlaščenje slovenske zemlje; priznana odškodnina mora odgovarjati dejanski vrednosti razlaščene nepremičnine:

Volilna okrožja za pokrajinske volitve je treba izpremeniti tako, da bodo slovenske občine tvorile samostojne enote, s čimer naj bo zagotovljena neposredna izvolitev odgovarjajočega števila slovenskih pokrajinskih svetovalcev.

ZA BOLJSO JAVNO UPRAVO

Široka avtonomija Tržaškega ozemlja, ki mora samostojno ali pa v okviru večjih avtonomnih enot dobiti svoj poseben položaj, bo edina zagotovila zadovoljivo opravljanje tukajšnjih javnih poslov:

Nov občinski zakon, ki naj vrne občinam nekdanjo samostojnost, naj zagotovi uspešnost tudi v občinskem delu in uradovanju:

Hitro in tekoče poslovanje bo odlika vseh občinskih uprav, ki jih bodo vodili možje in žene Slovenske liste; povsod drugod se bodo ne-utrudno borili proti birokratizmu, nemarnosti in zastajanju v delu uradov in javnih ustanov:

Nepristransko reševanje mora biti značilno za vse poslovanje pokrajinske uprave in občinskih uprav; narodna pripadnost ali politična usmerjenost občanov in prebivalcev ne sme biti razlog za kakršnokoli zapostavljanje.

ZA USPEŠNEJŠE GOSPODARSTVO

Ustanovitev popolne proste cone je cilj, za katerega se bodo do sledno zavzemali svetovalci Slovenske liste.

Pospeševanje industrializacije je nujno potrebno, da dobe sedaj nezaposleni primerno zaposlitev in da ne bodo še v naprej morali zapuščati rodno grudo:

Pospeševanje turizma naj bo za mesto in okolico predmet načrtnega proučevanja in dela:

Povečanje mornarice in spopolnitev pomorskih zvez mora biti osnova, iz katere bo zrastle povečanje trgovine in sploh prometa na Tržaškem ozemlju:

Razvoj kmetijstva naj dobi nov zagón z ustanovitvijo kmetijske in vrtnarske šole s slovenskim učnim jezikom:

Kmetijski pridelki (poljski, živinski, vinogradniški, vrtnarski in sadjarški) s področja občin Tržaškega ozemlja naj bodo podvrženi nižji učinkini: količine namenjene za družinski konzum naj bodo oproščene vsake davčine:

Odmera davkov naj bo urejena v skladu z davčno zmogljivostjo davkoplačevalca; ne smejo se obremenjevati dohodki, ki so nujno potrebni za dostojno preživljanje, breme indirektnih davkov, ki zadevajo vse enako, težje siromašnega kot bogatega, je treba zmanjšati:

Prometne zveze središča s predmestji in okolico, kakor tudi središče posameznih občin z naselji in enega kraja z drugim, morajo biti dobre in pogoste; omogočati jih morajo vzorno grajene in vzdrževane ceste, pogoste in cenene železniške, filobusne in avtobusne proge:

Voda, plin in elektriko je treba napeljati povsod tam, kjer je še nimajo; ko gre za manjše kraje, naj se to napravi z javno podporo:

Avtomatične telefonske centrale je treba postaviti v vseh občinah Tržaškega ozemlja, tako da bodo vsi kraji neposredno zvezani s Trstom.

ZA UČINKOVITEJŠO SOCIALNO POLITIKO

Delovnim ljudem, njihovu položaju in potrebam bo posvečena vsa skrb svetovalcev Slovenske liste; podpirali jih bodo v borbi za boljši zaslužek in višjo življenjsko raven; v okviru občinskih uprav in pokrajine bodo vedno zagovarjali njihovo pravico na sorazmerni delež vrednosti, ki jo delavci in nameščenci s svojim delom ustvarjajo, na svobodo sindikalnega združevanja in borbe, na stavko:

Brezposelnost, ki je na Tržaškem ozemlju posebno težka, mora biti odpravljena z ustvarjanjem novih možnosti zaposlitve na domačih tleh; ne smejo se tu zadrževati odvisni begunci, v kolikor se s tem položaj samo slabša in domačini podijo v daljno tujino; dokler se ne najde trajna rešitev, morajo brezposelni dobiti dostojno podporo:

Primerno zaposlitev je treba olajšati s tem, da se že mladina usmerja v tiste poklice, v katerih ni odvisne delovne sile; odraslim delavcem, ki izgube delo in ni upanja, da bi ga v doglednem času mogli dobiti v isti stroki, je treba omogočiti strokovno preusposabljanje.

V kolikor spada to še posebno v občinsko in pokrajinsko pristojnost, se bodo svetovalci Slovenske liste zavzemali posebno za:

Odpravo stanovanjske bede, k čemur naj občine in pokrajina pri- spevajo s pospeševanjem gradnje novih stanovanjskih hiš; pri dodeljevanju stanovanj pa naj imajo prednost domačini;

Izboljšanje zdravstvenega skrbstva, izpopolnitev bolnic in povečanje števila ambulant;

Oskrbo v sirotišnicah in hiralnicah, ki mora biti na dostojni vi- šini; imenovane ustanove morajo biti dostopne vsem, ki so jih potrebni;

Dopolnitev števila občinskih kopalnic, javnih pralnic in napajališč. Vse to pa naj se doseže s treznim in pametnim občinskim in pokrajinskim gospodarstvom, brez razmetavanja denarja, s po možnosti urav- novšenimi proračuni in z najemanjem samo takšnih posojil, za katere se ve, da jih bo mogoče vrniti in kako.

ZAKONI O OPCIJAH IN NJIHOVO KRŠENJE

Ako točno proučimo obstoječo zakonodajo glede opcij, t. j. 19. člen mirovne pogodbe, italijansko-jugoslovanski sporazum z dne 23. dec. 1950 in zakon št. 27 z dne 6. 1. 1956, bomo ugotovili naslednje:

1. Pravico optiranja za italijansko državljanstvo imajo vsi oni, ki so imeli dne 10. junija 1940 domovništvo na ozemlju, ki je bilo pripisano Jugoslaviji, in katerih ob- čevalni jezik je italijanski.

Opozarjamo, da tu ni govora o materin- skem jeziku, pač pa o občevalnem. Smeli so torej optirati vsi naši ljudje, ki so se ali v šoli ali pri vojakih ali kakor koli drugače, zlasti ob trajnih stikih s sosed- njim italijanskim življenjem, priučili ita- lijanskega jezika, ki jim je postal občevalni jezik v uradu, na sodnji, v stikih z oblastmi in zasebniki.

2. Vsakdo, ki je optiral za italijansko državljanstvo, pravi čl. 19. mirovne pogod- be, je ohranil italijansko državljanstvo in sploh ni bil vstet med one, ki so pridobili jugoslovansko državljanstvo. Zato naši optanti sploh niso prenehali biti italijanski državljani. Napačno je zato reči, da je jugoslovanska ali italijanska oblast, ki da ali vrne državljanstvo, kajti vsak optant je kratkoma z vročitvijo opcijske prošnje ohranil »ope legis«, v mo- čih zakona, italijansko državljanstvo.

Iz tega pa sledi, da so italijanske oblasti ravnale krivično, če so kakšnemu optantu, predno so mu zavrnilo opcijo, kratile ka- tero koli državljansko pravico, na pr. niso mu dale delavske knjižice, dela, po- kojnine, službe itd.

3. Italijanski državljani, ki so zaradi javne službe, civilne ali vojaške, imeli do- movništvo dne 10. junija 1940, na odstop-

ljenem ozemlju, pa čeprav niso bili tam- kaj rojeni, se smatrajo, da so si nepretr- goma ohranili italijansko državljanstvo, pa čeprav niso optirali zanj, samo da so za- pustili omenjeno ozemlje.

4. Italijanska in jugoslovanska vlada sta si v rimskem sporazumu pridržali pravico, odkloniti največ dve sto opcijskih prošnj, toda še te slučaje naj bi pretresla posebna mešana komisija z vso širokogrudnostjo.

5. Prepisi ugodno rešenih opcij v javne listine se izvršijo samo potem, ko je ita- lijansko notranje ministrstvo izdalo svoje dovoljenje, ako obstajajo pogoji, o kate- rih govori čl. 19., prepis v javne listine se sme izvršiti po preteku 30 dni po izdanem dovoljenju. Ako pa rešeni pogoji ne ob- stajajo, ministrstvo javi optantu odbitje opcije skupno z utemeljitvijo.

6. Toliko v slučaju, da ministrstvo izda ali da odbije dovoljenje, vsakdo, ki ima na tem interes, sme vsekdar pred sodni- kom osporaviti veljavnost izdanega ali odbitega dovoljenja. Smejo se osporaviti tudi že ugodno rešene opcije, ki so bile celo prepisane v javne listine.

Z žalostjo ugotavljamo, da se niso do danes tako jasni zakonski predpisi izvaja- li, pač pa so se kršili in da se je tako prizadela težka škoda marsikateremu op- tantu. Kaj bolj jasnega kot dejstvo, da so vsi optanti ohranili italijansko državljans- tvo do odklonitve, in vendarle jim to ni bilo priznано! In posledice? Optanti, ki so bili brez službe in dela, brez pokoj- nine in vojne odškodnine, brez volilne pravice itd.

Čut pravičnosti zahteva, da bi se ti zakoni izvrševali po črki in še bolj po duhu!

RAZNE NOVICE

NADZORSTVO NAD CENAMI

Italijansko ministrstvo za industrijo in trgovino je poslalo prefekturam navodila za povečanje nadzorstva nad cenami, po- sebno v kolikor se tiče sadja, zelenjave, mesa in rib. Okrožnica poziva prefekture, naj omogočijo prosto prodajo pridelkov tudi izven tržnice ter odposiljanje živinskih potrebščin, s katerimi je domači trg zalo- žen, v druga središča brez davčne obreme- nitve. Prefekture lahko dovolijo, za znižan- je cene mesa, tudi zasebne zakole.

DRŽAVNO URADNIŠTVO V ITALIJI

Po zadnjih podatkih je v Italiji milijon 130 tisoč državnih nameščencev.

Stalnih nameščencev je okoli 700 tisoč. V pravosodju je uslužbenih 5.591 sodnikov ter 5.708 kancelistov. Vseučiljskih profesor- je je 6.884, srednješolskih 92.000, učitel-jev in učiteljic na osnovnih šolah pa 173.000.

Nad polovico državnega civilnega osebja je v samoupravnih državnih podjetjih in sicer približno 150.000 pri železnicah, 100.000 pri pošti, 30.000 pri monopolu, 7.000 pri cestni upravi. Število civilnih uslužbencev pri obrambnem ministrtvu znaša okoli 90.000.

ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKI OBMEJNI PROMET

Italijansko-jugoslovanska mešana komisi- ja je pretekli petek zvečer zaključila svoje posvete v Vidmu. Komisija je ugotovila, da izvajata obe državi videmski sporazum

z dne 20. avgusta 1955 na zadovoljiv na- čin. Na obeh straneh so izdali do zdaj nad 145 tisoč propustnic. V prvih treh mesecih tega leta je približno 600 tisoč ljudi pre- korajilo italijansko-jugoslovansko mejo na Goriškem in razmejitveno črto med Trža- škim ozemljem in bivšim področjem »Ba.«

Mešana komisija je na videmskem se- stanku določila količino živil, ki jih bo vsakdo lahko nesel čez mejo. S tem bodo odstranili v bodoče pogoste dosedanje pro- teste.

Na sestanku so vzeli v pretres tudi vpra- šanje o kopnih in pomorskih zvezah med obema deželama. To vprašanje pa bodo končno uredili meseca maja.

V okviru italijansko-jugoslovanskega spo- razuma za krajevne izmenjave je goriška trgovska zbornica izdala marea 55 uvoznih in 35 izvoznih dovoljenj, v skupni vredno- sti 136 milijonov lir. Od tega odpade na uvoz 97 milijonov, na izvoz pa 39 milijo- nov. Uvozna dovoljenja se tičejo zlasti lesa in živine. Izvozili pa so predvsem nado- mestne dele za automobile, stroje ter ke- mične izdelke.

AVTOCESTA MILAN-NEAPELJ

V Rimu so podpisali pogodbo za gradnjo nove avtomobilske ceste, ki bo vezala Milan z Neapljem.

Ta cesta bo najdirektnjša povezava med severno, srednjo in južno Italijo in bo speljana iz Milana skozi Piacenzo, Parma, Modena, Bologna, Firenze, Rim do Neap- lja. Dolga bo 740 km; to je 90 km manj

samo strogo slikarske vsebine, ampak ob- deluje tudi zelo temeljito vse versko in zgodovinsko ozadje, na katero se nanaša svetogorska slika. Zato bo ta razprava služila našim ljudem obenem za versko poglavitve.

Kdor je že ali še bo kdaj romal na Sveto goro pred Marijino milostno podo- bo, mu to knjižico toplo priporočamo, ker bo tako mnogo bolj razumel njen versko-dogmatični in zgodovinski pomen.

Prvi natis iz leta 1939. je uničila druga svetovna vojna, a bi bilo res škoda, če bi je ne izdali znova. Knjižica stane L 125 in jo dobite pri Mohorjevi družbi v Go- rici in njenih poverjenikih.

Izražamo upanje, da se bo ta knjižica, ki govori o podobi svetogorske M. B., sme- la svobodno širiti in prodajati tudi v Slo- veniji.

ZBOROVANJE SLS V BUENOS AIRESU

Dne 18. marca t. l. je bil v Buenos Ai- resu sestanek 80 poverjenikov SLS. G. M. Stare se je spomnil 15-letnice smrti Dr. Antona Korošca in orisal nekatere zna-čilne lastnosti tega velikega slov. politič- nega voditelja, kot so nesebičnost, vztraj- nost, močna volja itd.

kot sedanja najkrajši zveza med Milanom in Neapljem. Zgrajena bo dvotirna, vsaka stran bo široka 7,50 m, vmes pa bo 3 m širok zelen pas, ob obeh straneh pa bo še 3 m pločnika, skupno bo torej nova cesta široka 24 metrov.

Proračun za dograditev te ceste znaša 184 milijard lir in bo potrebno zanje 25 milijonov delovnih dni. Nadalje bodo morali pri gradnji te ceste napraviti 190 večjih mostov in viaduktov, 2.125 manjših prehodov ter 67 cestnih postaj, od katerih šest velikega obsega.

IZPOPOLNITEV STAROSTNEGA ZAVAROVANJA

Senatna komisija za delovna vprašanja je odobrila zakonski načrt, ki se tiče na- daljevanja prostovoljnega starostnega zava- rovanja za primer invalidnosti, in sicer za tiste zavarovance, ki ob prekoračenju do- ločene starostne dobe nimajo še pravice do pokojnine. Zakon bo stopil v veljavo, čim bo objavljen v Uradnem listu.

V COLNU OKROG SVETA

40-letni Danec Kaj Nielsen je sklenil, da bo - 8-metrskim čolnom potoval okrog sveta. Preteklo jesen je odpotoval iz Ko- penhagena. Spotoma se je ustavil v Nem- čiji, Holandski, Belgiji in se trenutno mu- di v Franciji. Vožnja gre počasi naprej, ker mora potnik v pristaniščih delati, da si prisluži potrebni denar za nadaljnjo pot.

NAJVIŠJE CESTE NA SVETU

Lansko leto so po petih letih gradnje otvorili dve zanimivi cesti čez »ostreh- svetlaci«, ki sedaj povezujejo Tibet z Alasko svetom. Ena teh cest povezuje glavno me- sto Tibeta Lhaso s Pekingom; karavane so za to pot porabile preje cele mesece, sedaj jo avtomobil premeri v 20 dneh. Po tem lahko sklepamo, kako ogromne so razdalje na Kitajskem ozemlju. Kljub temu ta cesta ni najdaljša na svetu, prekaša jo cesta, ki veže Minneapolis z Alasko. Vendar ostane tibetska cesta edinstvena, ker se ponekod dvigne tudi do 5 tisoč me-etrov visoko. Na teh višinah traja zima od pet do šest mesecev, zato si lahko pred- stavljamo, kako ogromne napore je zahteva- vala gradnja te ceste.

OBVESTILA

RAVNATELJSTVO Višje gimnazije in Liceja s slovenskim učnim jezikom v Go- rici obvešča, da zapade rok za vlaganje prošnje za pripustitev k zrelostnemu iz- pitu dne 5. maja. Tozadevna pojasnila da- je tajništvo šole.

DRŽ. UCITELJISKE s slov. učnim jezi- kom v Gorici obvešča, da je čas za vlaganje prošnje za pripustitev k učiteljske- mu usposobljenostnemu izpitu do 5. maja 1956. Za tozadevna pojasnila je na raz- pologo tajništvo šole.

UCENKE GOSPODINSKEGA TEČAJA v Sovodnjah bodo imele samo v nedeljo 29. aprila razstavo ročnih del in kuhar- skih izdelkov v prostorih osnovne šole. Razstava bo za občinstvo odprta od 11. ure dalje.

ČC. GG. SOBRTATJE štandreskega deka- nata naj dvignejo čimprej pri dekanu v Gorici novi STATUS duhovnih in službo- vojih duhovnikov v goriški nadškofiji. Nakup izvodov za vsak župni arhiv in vsa- kega duhovnika je obvezen. Izvod stane 400 lir.

G. R. Smersu je govoril o »SLS v med- narodnem svetue in poudaril, da SLS ne opusti nobene priložnosti, da ponese slo- vensko ime in slovenske probleme v svet. Sodeluje pri raznih mednarodnih organi- zacijah, udeležuje se mednarodnih zboro- vanj, na katerih zastopniki aktivno sode- lujejo.

G. J. Košiček je govoril o »Idejnih tem- eljih SLS v zgodovini do danes«, kjer se je spomnil vseh bivših sodelavcev in po- kazal, kako je SLS vedno visoko dvigala prapor slovenstva, krščanstva in socialne pravičnosti.

NOV NATIS »OBLJUB SRCA JEZUSO- VEGA«. V Trstu in Gorici se dobi na pro- daj knjižica »Obljube Srca Jezusovega«, ki je sedaj izšla v drugem ponatisu v zelo lični izdaji. Prva je že zdavnaj pošla in je zelo prav prišla za čiščenje Srca Jezusovega. Tudi novi ponatis, mislimo, da bo dobro- došel posebno dušnim pastirjem in vsem častilecem božjega Jezusovega Srca, ki naj- dejo v knjižici na preprost in jasn način razložene devetere obljube, ki jih je Je- zus dal svoji izvoljenki sv. Mariji Marjeti Alakok. Knjižica stane 260 lir.

Nove šmarnice

»V svetišču krščanske družine«

Mesec maj je na vratih. Z njim se bo začela po naših cerkvah vedno lepa šmar- nična pobožnost. Pri tej pa smo že vajeni, da se bere vedno kako novo šmarnično berilo. V sto letih, odkar poznamo šmar- nično pobožnost, smo Slovenci dobili že veliko število šmarnic. Nekatere teh knjig so bile zelo prijetno in lepo sestav- ljeno branje. Včasih tudi ni bilo težko preskrbeti take knjige, dovolj je bilo pi- satelj in dovolj smo imeli odjemalcev. Danes po vojni je pa vprašanje izdajanja novih šmarnic vprašanje zase. Sprva smo se bali, da ga ne bomo rešili, sedaj pa vidimo, da smo tudi v tem oziru našli rešitev: ker v Sloveniji ne smejo tiskati verskih in nabožnih knjig, si pomagamo sami v zamejstvu ter smo do sedaj že več let izdali vsako leto novo knjigo šmar- nice. Tudi letos smo jo dobili; naslov ji je »V svetišču krščanske družine«. Izdala jo je Mohorjeva družba v Celovcu, napi- sal pa Janez Jenko, salezijanec.

Kot že naslov pove, so nove šmarnice posvečene družini, temu največjemu bol-

niku modernege časa, kot je nekdo dejal. Janez Jenko govori o družini kot duhov- nik in dušni pastir, ki mu je pri srcu zdravo versko in moralno življenje v dru- žini. Zato ne hodi po učenih potih mo- dernih sociologov in pedagogov, temveč nam s preprosto in toplo besedo govori o družini kot božji ustanovi, kjer se ob očetu in materi vzgajajo otroci za krščan- sko življenje in vedno zveličanje. Zato je glavni poudarek šmarnic na vzgoji in na krščanskih običajih v družini. S prepriče- valno in gorko besedo hoče pisatelj prid- obiti vse njene člane, da bodo zopet žive- li Bogu in svojemu zveličanju kot nekdaš. Bog daj, da bi njegove besede pomagale znova buditi resnično krščansko življenje po naših družinah.

Knjiga, ki je komaj izšla, se dobi na uredništvu KG in pa v knjigarni Fortuna- to v Trstu po 400 lir izvod.

Podoba M. B. na Sveti gori (OB 400-LETNICI BOŽJE POTI)

Kolikokrat smo že klečali pred njo in Mariji izročali svoje prošnje! Saj to po- dobo vsi Slovenci poznamo. Bila je begun- ka v obeh svetovnih vojnah — med prv-

v Ljubljani, med drugo pa po raznih kra- jih, nazadnje v goriški stolnici, odkoder je bila v viharni noči med 6. in 7. junijem 1947 tibotapsko ugrabljena tik pred nameranim prenosom v svetogorsko sve- tišče. Par let pozneje so jo zasledili v Rimu precej poškodovano. Tam so jo te- meljito popravili in jo nato vrnili po po- sredovanju jugoslovanske vlade njenim va- ruhom, čc. oo. frančiškonom na Sveti gori.

Poznamo jo torej vsi, a zanimivo na njej je to, da nihče ni mogel z gotovostjo tr- diti, koga predstavlja svetnik na Marijini desnici. Eni so trdili, da je sv. Joahim, oče Marijin, drugi, da je sv. Hijeronim, tretji, da je prerok Izaija.

Tej negotovosti je hotel priti do dna č. g. Ivan Kenda, kurat v poklju, ki je bi- val več časa na Sveti gori. V ta namen se je poslužil vseh primernih sredstev, pre- študiral je razne strokovne knjige, pregled- dal je nešteto podob po drugih Marijinih svetiščih po Italiji, posvetoval se je s pri- znanimi slikarji in profesorji cerkvene si- karske umetnosti. Prišel je do zaključka, da tisti svetnik ne more biti nihče drug kot prerok Izaija.

Te svoje res zanimive študije je avtor popisal v drobni knjižici, ki ne obravnava

Oslavski vodovod na seji goriškega mestnega sveta

Na zadnji seji občinskega sveta je goriški župan poročal o izjavi ministra Colomba, ki je dal potrebna navodila za izvedbo in financiranje napeljave vodovoda na Oslavje in St. Mavra. Predloženi je bil tudi načrt za podaljšek goriškega vodovoda do Oslavja in St. Mavra, kakor tudi za vodohram na višini 188, od koder naj bi napeljali vodo posameznim potrošnikom. Stroški za ta dela so predvideni na 16 milijonov lir, od katerih bo država krila 75%, ostalo pa občina z dolgoročnim posojilom. Upanje je, da se bodo vsi vaščani javili za napeljavo vode na svoje domove, kajti s tem se bodo stroški zmanjšali.

Nagrade za kmetijstvo

Preteklo nedeljo so podelili nagrade kmetovalcem, ki so se prijavili za tekmovanje v izboljšanje poljedelske proizvodnje. Med malimi kmeti sta bila nagradjena tudi dva slovenska kmeta in sicer Miro Ferletič, doberdobski župan, in Jožef Gravner z Oslavja, ki sta prejela vsak po 50.000 lir nagrade.

Blagosl. nove salez. cerkve

V nedeljo 22. aprila je goriški nadškof ob navzočnosti civilnih oblasti blagoslovil novo cerkev goriškega salezijanskega zavoda, posvečeno Mariji Pomocnici. Posvetil je tudi glavni oltar, medtem ko je ostalih dvanajst cerkvenih oltarjev še v delu. Goriški nadškof je nato daroval prvo sv. mašo na posvečenem oltarju. Priročnih je bilo tudi veliko število bivših gojencev iz Trsta in Vidma, skupno s sedanjimi gojenci in njih družinami.

Doberdob

V sredo smo ob veliki udeležbi pokopali 78-letno gospo Terezijo Ferletič, mater doberdobskega župana. Njega g. Kretič je v jasnih besedah orisal njene lepe kreposti in poudaril, da je pokojna Terezija črpala moč za lepo in zgledno krščansko življenje v družini iz molitve in sv. zakramentov. — Bog ji bodi stoteren plačnik; vsem domačim pa naše sožalje.

V soboto smo pokopali pa 75-letnega Andreja Lavrenčiča (Servotovega) iz Poljan, ki je že več časa bolehal. Naj počiva v miru!

Naš trg sv. Martina pred cerkvijo dobiva lepše lice z zidavo nove hiše, namestitvijo vodometu in s posaditvijo cipres okoli cerkve.

Prav nič pa nismo ponosni na zgraditev dveh poletnih plesišč, ker je znano, da se na plesiščih razdalja od razvedrila do kvarnosti mladine zelo zmanjša in je vse skupaj brez božjega blagoslova!

Tudi asfaltiranje ceste od Sele do Doberdoba pozdravljamo z zadovoljstvom in želimo, da bi kmalu bila vsa cesta taka — do Vižintinov (Dola). Da bi le ne ostalo samo pri besedah!

Pomen podgorske predilnice

Podgorska predilnica je po številu vreten ena izmed največjih tovrstnih tovarn v Italiji. Njeno uradno ime je »Cotonificio Tricestino«, lastnik tovarne pa je od leta 1936 tvrdka Tognella, ki ima po raznih krajih Italije še več drugih predilnic, svoj sedež pa v Milanu. Pravni sedež podgorske predilnice je v Trstu.

V tovarni izdelujejo blago za rjuhe, srajce, žensko perilo itd., vse iz bombaža. Letos so pa zgradili poleg stare tovarne nov oddelek za izdelovanje rajona.

Stroji tovarne so najmodernejši, povečini uvoženi iz inozemstva. Tovarna ima tudi lastno električno centralo, ki ji daje potrebno pogonsko silo in velik Dieslov motor. Za notranjo kurjavo uporabljajo nafto, ki je mnogo cenejša od premoga.

Izdelki podgorske predilnice grede povečini na italijanski notranji trg, nekaj pa v tujino. Njihova vrednost doseže na leto milijarde. Tovarna zaposluje približno 2.800 delavcev, po večini žensk. Plačo imajo od 30.000 za nekvalificirane delavce do 45.000 za kvalificirane. Dohodki tehničnega in upravnega osebja so višji. Delavci delajo v dveh izmenah, v nekaterih oddelkih tudi v treh. Delavci, oziroma delavke so povečini Goričani, Furlani in okoliški Slovenci. V tovarni je tudi organizirana posebna menza, ki nudi delavcem poceni kosilo ali večerjo. Da bi delavcem olajšala prehod čez Sočo v tovarno, gradi sedaj goriška občina nov most čez reko v Stražicah.

Za Goriško je podgorska predilnica velikega gospodarskega pomena. Brez nje bi se številne družine morale izseliti.

Vendar so z otvoritvijo novega oddelka predilnice za rajon nastale precejšnje neprilike zdravstvene značaja za delavstvo kakor tudi za prebivalstvo. Izhlapevanje strupenih snovi, ki jih uporabljajo za izdelavo rajona, povzroča pri delavstvu razne motnje, kakor solzenje, pomanjkanje apetita in druge motnje na prebavilih. Tudi prebivalstvo, ki je v neposredni bližini predilnice, se pritožuje zaradi neznanega smrada in zaradi neprijetnih posledic na zdravju. Član občinskega sveta R. Battič je o vsem tem poročal županu in na eni prihodnjih sej bodo razpravljali tudi, kako odpomoci delavstvu in prebivalstvu v tem slučaju.

Sovodnje

Vse naše ljudi bo gotovo razveselila vest, ki smo jo preteklo nedeljo zvedeli,

namreč da je ital. radijska družba (RAI) podelila naši šoli prvo nagrado v goriški pokrajini za odličan program, ki so ga naše šole pripravile preteklo leto, ko je ista RAI snemala za svoje oddaje po raznih ljudskih šolah. Poleg pohvalne diplome bo naša šola dobila še radijski sprejemnik; ostale šole v naši občini, ki so tudi sodelovale pri programu, pa si bodo razdelile štiri druge radijske sprejemnike.

Pri izdelavi programa so sodelovale naše lanske učiteljice: Angela Kacin za 1. raz., Marija Stepančič za 2., Gizela Vižin za 3. in Vlasta Rožič za 4. in 5. razred. — Otrokom in učiteljicam naše čestitke.

Lahkoatletске tekme slovenskih srednjih šol

Kot že več let zaporedoma, so se tudi letos pomerili dijaki naših srednjih šol v lahki atletiki. Udeležba je bila kar dobra, saj je tekmovalo okrog 35 dijakov. Razveseljivo je, da so tekmovali številni nižješolci, kar daje upanje, da se bodo sčasoma razvili v dobre atlete. Nekateri dijaki so pokazali na svojem področju precejšen napredek od lanskega leta.

REZULTATI: Tek na 80 m: 1. Anselmi 9"8", 2. Sirca 10"3" (v bateriji 10"), Leban B. 10"9" (v bateriji 10"5").

Tek čez zapreke (nekateri najboljši časi): Anselmi 13", Sirca 13"1", Furlan 13"2", Tek na 100 m: 1. Anselmi 3"05", 2. Černic I. 3"11", 3. Krpan 3"13".

Skok v daljavo: 1. Anselmi 5.59 m, 2. Di Battista 5.22, Sirca 4.80.

Met diska: Krpan 33.45 m, 2. Gruden A. 26.17, 3. Anselmi 25.69.

Met krogle: 1. Krpan 11.71 m, Anselmi 11.51, 3. Ferletič 10.19.

Štafeta 2x100 m: 1. III. licej, 2. IV. gimn., 3. III. nižja gimn.

REZULTATI DEKLET, ki so tudi pokazala, koliko zmorejo v lahki atletiki, so naslednji:

Tek na 50 m: 1. Mikulus A. 7"3", 2. Sereni 7"8", 3. Marusič E. 8"1".

Skok v višino: 1. Marusič B. 125, 2. Lenardič 120, 3. Frandolič 120.

Skok v daljavo: 1. Mikulus A. 4.29, 2. Sosol, 3. Ličič.

Met diska: 1. Mikulus A. 26.10 m, 2. Cigoj 24.60, 3. Mikulus K. 22.80.

Met krogle: 1. Marusič B. 8.70 m, 2. Bonini 7.27, 3. Lenardič 7.22.

Iz tržaške Marijine družbe

Ni naša navada, da bi svoja dela in doživlja objavljale, a da ne bi kdo mislil, da je naša družba popolnoma izumrla, se tudi me enkrat oglasimo v našem priljubljenem tedniku. Kot povsod, se tudi pri nas menjujejo težki in sončni dnevi. Ni dolgo ko nas je zadela težka preizkušnja, ko si je naš č. g. voditelj pri padcu vsled burje zlomil nogo in je prikljenjen na posteljo. Hvala Bogu, da imamo dobre požrtvovalne gg. duhovnike, ki nam, dasi že zelo zaposleni, radi pomagajo, da življenje teče redno naprej.

Imamo pa tudi sončne dneve. Na belo nedeljo smo pričele vsakoletne duh. vaje kot pripravo na praznik Marije Milostljive, pod vodstvom č. g. misijonarja Jožeta Vidmarja. Sklep duhovnih vaj in proslava glavnega družbenega praznika je bila letos izredno slovesna. Bile smo tako srečne, da smo imele v svoji sredi našega prevzvišnega

skofa. Govoril nam je v našem jeziku, pel z nami litanije z odpevi in nam podelil blagoslov z Najsvetejšim. Ta nepričakovani dogodek nas je vse razveselil in nam ostane v hvaležnem spominu. Tudi udeležba je bila zadovoljiva, saj nas je bilo okrog štiri sto. Le škoda, da ni bilo med nami č. g. voditelja. Pa še nekaj je kalilo naše veselje. Običajnega sprejema novih članic ni bilo. Zal, da tudi naša družba v veliki meri čuti posledice razsvetljenega sveta. Starejše odhajajo, naraščajo ni. Le preveč občutimo, da mladina, vzrasla v tem brezbožnem materialističnem vzdušju, nima smisla za red, odgovornost, žrtve in sploh, kar je duhovnega.

Živimo v upanju na boljše bodočnost, ko se bo svet zopet oklenil Boga. Upamo, da bo tudi naša družba zopet zveveta ter kakor preko pol stoletja tudi nadalje zbirala mlada dekleta pod mogočno varstvo Marije Milostljive.

ampak človek, ki je lastnega sina izdal, ovadil — ali sme, more tak še izgovoriti besedo 'oče': Poslušaj, John! In starec je začel šepetaje: »Ves denar, kar ga imam, bo tvoj, tudi graščina bo tvoja, vse, vse, samo povej mi, kje se tvoj stric, duhovnik Tomaž, skriva, da bom lahko povedal, ko me bo jutri grof Derby zastal; če ne bom povedal, me bodo natezovali, mučili do smrti. Joj, gorje, gorje mi! Grabil se je za lase in onemogel omahnil nazaj na trdo ležišče.

»Po zdravniku moram,« je dejal ječar in postavil svetilko v zidno vdolbino. »Ostani pri dedu,« je naročil dečku, »da si kaj ne naredi.«

Ječar je odšel in zaklenil vrata za seboj. John je ostal sam z dedom. Videč ga tako slabega, se je začel bati, da bi utegnil umreti — in to nespovedan, nespokorjen. V tej bridkosti je začel goreče prositi Mater božjo, naj ne dopusti, da bi ded umrl v greh. »O Marija, vse svoje življenje Ti darujem! O, ne daj, da bi se moj ded pogubil.«

In res, ko je ječar odšel, se je starec nekoliko umiril in v nekakšni omotici je za dečkom ponavljal imeni Jezus in Ma-

rija. Ko pa sta kmalu nato vstopila zdravnik in ječar, ga je spet prijelo, da se je plašno skušal skriti pod trdo plahto.

Zdravnik je bolnika preiskal in z glavo zmajeval; pušal mu je toliko krvi, da se je starec od slabosti onesvestil; velkel je, naj mu ječar daje mrzle obkladke. »Srečen bo starec, če bo to vročino prestal,« je rekel zdravnik, »vsekakor pa ga niti jutri, niti več tednov ne smejo zasliševati. Odnosite ga v kapiteljsko dvorano in v dobro posteljo!«

John se je moral vrniti v svojo celico. Čez dva dni so ga odpeljali v Manchester. Pred odhodom je o dedu izvedel samo to, da še živi, a da je še vedno v nezavesti.

Več kot teden dni je Sir Rihard visel med življenjem in smrtjo. Nato se mu je zboljšalo, ali zdravje to ni bilo več. Brez veselja je kar nekam buljil in strmel predse. Prijatelji so prosili zanj in proti visoki varščini mu je sodišče res dovolilo, da se je smel odpeljati v svojo graščino Blainco Hall, kjer bo starec — tako so prijatelji upali — v mirni okolici zopet okrevati.

Pa minil je februar, prišel je marec in z njim pomlad, veselo ptiče petje in

Kontovel

Pri nas je dva dni trajala posebna procesija; sami možje so bili: kopali se jarek za postavljanje droga za ojačenje televizije. Zelo zanimivo jih je bilo gledati, kako so neutrudno delali in koliko so v enem dnevu naredili. V programu je tudi nova telefonska napeljava za obe vasi, Prosek in Kontovel. Kakor se sliši, ima več družin in obrtnikov namen, se okoristiti s to moderno in praktično pridobitvijo. Ti dve reči nas zelo veselita, a neka druga stvar nas tare.

Na severni strani naše vasi so zrastle nove hiše kakor gobe, 80 novih stanovanj — prava vas — in to izključno za begunce. Pravijo, da bodo semkaj prišli tisti begunci, ki bivajo v »Barakah« v Križu, verjetno zato, ker samo tile izmed beguncev zmorejo tako visoko stanarino. Mi nismo proti zidanju novih hiš, (saj dela tudi nekaj naših domačih delavcev), tega se celo veselimo: principielno tudi nismo proti zidanju novih hiš za begunce, saj bi večina izmed njih ostala doma, ko bi ne bilo komunističnega režima v njihovem rojstnem kraju; tudi begunci imajo pravico do hiše. Vendar bi radi vedeli, kdaj bodo krajevne oblasti zidale hiše za naše domačine, ki živijo v vlažnih stanovanjih brez sonca, v pravih blagih: morda naši domačini nimajo toliko pravic kot begunci? Logika in resnična skrb za javni blagor zahtevata, da se za tukajšnje ljudi skrbi vsaj toliko, kolikor se skrbi za nove priselce, ki nočejo biti niti pokopani pri nas.

Preteklo nedeljo so nas obiskali tržaški dijaki in nam pod vodstvom prof. Peterlina zaigrali Jerasovo veselo igro: Večer belih vrtnic. Kljub izredno slabemu vremenu je bila dvorana skoraj polna. Upamo da bodo mlade moči, ki so polne ognja in nekateri kar izredne dramske sposobnosti, zopet kmalu videli v tržaškem avditoriju in še kje drugje na deželi.

Bazovica

V soboto 28. aprila bodo naši zvonovi slovesno pritrkavali in pozdravljali č. g. misijonarje, ki bodo k nam prišli, da nam bodo po 20 letih oznanjevali misijonsko oznanilo: »Reši dušo!«

Slovesen sprejem bo v soboto zvečer ob 8.15 v Bazovici, nato v Gropadi in Padričah; na Pesku pa v nedeljo zjutraj ob 10.

V nedeljo bodo sv. maše z misijonskimi govori po vseh naših štirih cerkvah: V Bazovici ob 10.30 — po drugih cerkvah ob 10.

Glavni misijonski govori bodo vsak večer ob 8.30 (na Pesku ob 7.). Tudi zjutraj se bodo zbirali v cerkvi in poslušali večne resnice.

Poslužili se bomo tudi naše dvorane, kjer se bomo po filmu razgovarjali o sodobnih življenjskih vprašanjih.

Kot na vsakem misijonu bomo imeli

stanovske govore za matere, dekleta, može in fante. Tudi otroci bodo deležni misijonske besede.

Vsem naročnikom »Katoliškega glasa« in čitateljem se prav toplo priporočamo v molitev, da bi naš misijon dobro uspel. Zavedamo se, da je vse odvisno od Boga in da Bog pričakuje našega sodelovanja. Pomagajte nam!

Na prvo majniško nedeljo vas vljudno vabimo k zaključku sv. misijona in k ganljivemu filmu: Marcellino, pan y vino.

Opčine

Tam poleti smo pisali v našem listu o posojilnici in hranilnici na Opčinah. Tedaj smo zvedeli za nekaj števil, ki so jih podali odborniki tega denarnega zavoda. Danes pa moremo poročati o nedavnem obnem zboru, ki je dal poročilo o poslovanju za leto 1955. Z veseljem ugotavljamo, da šteje ta domači denarni zavod 588 članov, ki zaupajo svoje prihranke openski hranilnici. Odkar ima posojilnica, lepe nove prostore, se je močno dvignil njen promet; višina vlog se je dvignila za 42% in posojil za 29%.

Področje tega denarnega zavoda se vedno bolj širi in zajema zlasti gornjo tržaško okolico.

Rajbelj

Ko sem pred nedavnim poslal poročilo v KG, je bila stavka rudarjev v polnem teku. Zdjaj pa je, hvala Bogu, končana v korist rudarjev. Trajala je z nedeljama vred 11 dni, brez nedelje pa 9. Veliko sta pripomogla, da se je stavka tako zaključila, g. župnik in načelnik naše orožniške postaje, ki sta neprestano posredovala pri rudniškem ravnanju. O Furlanin in Bovčanin sem preostro sodil, ker so se vsi vrnili in se z nami borili za pravico. Bogu smo hvaležni za rešitev, saj ko se človek nahaja v kritičnih razmerah, mu je On najbližji.

Rudar

MLINI NA VETER IZGINJAJO

Holandaska, ki je znana kot dežela mlinov na veter, vedno bolj spreminja to svojo tradicionalno lice. Od šest tisoč mlinov, ki jih je imela v začetku našega stoletja, jih je ostalo sedaj le kakih osem sto. Mline na veter vedno bolj nadomeščajo električne centrale.

DAROVNI ZA SLOV. SIROTIŠČE: Neimenovana dobrotnica - Trst 3000; K. C. - Gorica 15.000 lir.

Iskren Bog plačaj!

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik. Tiska tiskarna Budin v Gorici

POZOR!!!

Tri metre volnena blaga za moško obleko s podlogo za Lir 4.950

" " " " " " 7.480

" " " " " " 10.700

ter lepa izbira angleškega moškega blaga

dobite v trgovini

A. PERTOT TRST - Ulica Ginnastica 22

Telefon 95-998

Jos. Spillmann:

17

DED IN VNUK

»Bolani« je ponavljal starec in se skušal vzdigniti na ležišču, »če sem bolan? Ne, nisem bolan; moji lasje so sicer beli, ampak, ali niste še nikoli videli, da človek tudi z belimi lasmi lahko še dolgo živi?«

Ječar je pomenljivo pogledal dečka: »Ali se ti ne zdi, da se starcu meša? Kako zmešan govori! Nagovori ga ti; morda te pozna.«

John je pokleknil k postelji; prijel je koščeno roko bolnikovo ter ga poln solza v nedolžnih očeh vprašal: »Ded, mar me ne poznate?«

Starec je nekaj hipov buljil vanj, potem pa počasi dejal: »Si ti, John? Davi me nisi hotel več pozdraviti; samo molil, molil, molil boš zame, si dejal — in tvoji lasje so še tako lepo rumeni! Jaz, jaz bi moral zdaj moliti, ampak ne morem, ne morem, prepozno je, prepozno!«

»Ni prepozno,« ga je tolažil deček. »Skupaj moliva! Oče naš —«

»Tiho, John; ti že smeš tako moliti,

dečkovo trdno voljo. Ko pa le ni nič dosegel, ga je slednjič izročil nekemu strastnemu, surovemu puritanu, ki se je sam ponudil, da bo v treh dneh papeškemu dečku rimsko praznoverje za zmerom iz glave izbil.

Takoj prvo jutro je surovež vstopil z dolgo šibo pred dečkovo posteljo in mu ukazal, naj se pri tisti priči obleče in gre z njim k pridigi; John se je branil; dvajsetkrat je zavrijgala šiba čez njegov hebet in mu ga razmesarila. Pač so otroku stopile solze v oči in večkrat je vzdihnil od bolečin, toda — vdal se ni. Surovi mučitelj je svoj poskus ponovil še prihodnja dva dneva. Z istim neuspehom. Deček je bil tretji dan sicer ves raztepen in nebolj, toda močan in vesel v svoji veri. To dečkovo junštvo ni ostalo skrito. Mnogi protestantje so škofa hudo grajali zaradi mučenja, nekaj krivovercev se je celo — kakor nam naš vir sporoča — vrnilo v staro katoliško vero, omahujoči katoličani pa, ki so za dečkovo moštost zvedeli, so dobili novega poguma v veri.

(Nadaljevanje)